Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 186 (936) ♦ П'ятниця, 30 вересня 1994 року ♦ Ціна договірна

До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників

Борис ОЛІЙНИК

СУРМИ СОВІСТІ

... І весело ж допродують лукаві
Минувшину святу. За півціни:
Зорю Героя і Солдатську Славу
Із медальйоном смертним старшини.
Скипає пам'ять від ганьби і болю...
І серед ночі, в сизім тумані,
З архангельською віщою трубою
Встає сурмач, убитий на війні.
Скликає тужно на Велику Раду
З усіх фронтів — полеглих од меча.
І шерхне шепіт над полками: «Зрада»,
І рветься крик із горла сурмача:
«За що ж ми, браття, голови зложили?
Невже за те, щоб ситі байстрюки
Пустили наші мощі і могили
Лабазникам нечистої руки?!»
Хіба минуле з молотка продати?
Хіба на честі приторгуєш честь?
У всі віки присяга у солдата
Однакова: «Вітчизна, або — смерть!»
Коли ж солдатську ратницьку святиню
Виносиш під полою на базар, —
Ти право продаєш своєму сину
Тебе й Отчизну спродать, як товар.
В грядуще зри! Ти бачиш, як безжурно,
Діставши гаманці і гамани,
Рушник од неньки, дідову бандуру
Тобою ж вчені, спродують сини?
Уже дістали булаву з-під лави;
Уже твій хрестик тичуть гендляру;
Затим вторгують на козацькій славі,
Потому пустять — і саму — Державу.

Як ти сьогодні — батьківську Зорю.
... Щоночі, на дванадцятім ударі,
Гримить сурмач у забуття сліпе:
«Коли минуле спродав на базарі,
Ти вже продав грядуще і себе!»

Візит до США

29 вересня до Сполучених Штатів Америки відбула офіційна делегація Верховної Ради України на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом. Візит українських парламентаріїв триватиме сім днів і буде насичений різнобічними зустрічами та іншими заходами у Нью-Йорку та Вашингтоні.

Прес-служба Верховної Ради України.

Поглиблювати міжпарламентські зв'язки

Завершився офіційний візит до Угорщини делегації Верховної Ради України. За його результатами прийнято спільне комюніке й підписано Угоду про співробітництво між Верховною Радою України та Державними Зборами Угорської Республіки.

Перед від'їздом на Батьківщину відбулася зустріч Голови ВР О. Мороза з Прем'єр-міністром УР Д.Хорном. У ході розмови наголошувалося на важливості дальшого поглиблення україно-угорських відносин, досягнення ділового практицизму в економічних зв'язках. Керівник української делегації відзначив позитивний досвід угорського парламенту, зокрема, щодо розв'язання міжнародних проблем, коли є консенсус усіх партій, представлених у вищому законодавчому органі держави. Йшлося також про потребу в створенні спільних підприємств, банків, територій з особливим економічним режимом, формуванню яких мали б активніше сприяти парламенти та уряди обох держав.

Голова ВР України О. Мороз запросив Голову ДЗ Угорщини відвідати Україну з офіційним візитом.

Крим: президент не є главою виконавчої влади

29 вересня сесія ВР Криму продовжила роботу. Депутати розглядають у третьому читанні Закон Автономної Республіки Крим «Про уряд Криму». Голосуванням було внесено остаточні поправки до законопроекту, в результаті чого президент Автономної Республіки Крим вже не є главою виконавчої влади. Зокрема, у реченні «уряд Криму формується президентом Республіки Крим за узгодженням з ВР Криму» слова «президентом Республіки Крим» замінено на «прем'єр-міністром Республіки Крим».

Зустріч парламентських робочих груп

Як відомо, в Автономній Республіці Крим склалася складна ситуація, пов'язана з тривалою засухою і спалахом епідемії холери.

Парламентарії України і Автономної Республіки Крим шукають шляхів розв'язання назрілих проблем в економічній та соціальній сферах.

До Києва прибула робоча група Верховної Ради Автономної Республіки Крим, очолювана народним депутатом С. Нікуліним.

У ході дводенних зустрічей з робочою групою Верховної Ради України на чолі з першим заступником Голови Верховної Ради України О. Ткаченком, першим віце-прем'єром України В. Самоплавським, представниками міністерств і відомств було обговорено ситуацію в Криму, досягнуто домовленості щодо надання конкретної матеріальної і фінансової допомоги в підготовці народногосподарського комплексу Автономної Республіки Крим до зими, ліквідації спалаху епідемії та розв'язання ряду інших життєво важливих проблем.

Депутатські робочі групи проаналізували хід виконання постанови Верховної Ради України від 22 вересня 1994 року «Про політико-правову ситуацію в Автономній Республіці Крим». Під час взаємних консультацій робочі групи дійшли розуміння необхідності недопущення подальшого загострення політичної ситуації в Автономії, розв'язання будь-яких суперечностей винятково правовими засобами, започаткування за нових умов взаємоузгоджених дій у законотворчому процесі парламентів.

Прес-служба Верховної Ради України.

Заява Прем'єр-міністра України для преси

Україна перебуває на вирішальному етапі свого самостійного розвитку. Розбудова держави та демократичного суспільства гальмується жорстокою економічною кризою, поглиблення якої призводить до зниження життєвого рівня значної частини населення.

Вихід з ситуації, що склалася, уряд України бачить у глибокому реформуванні господарського механізму, введенні базових ринкових важелів у всіх галузях суспільного виробництва. Фінансування існуючого дефіциту державного бюджету та платіжного балансу без залучення зовнішніх джерел практично неможливе, а друкування порожньої грошової маси є шляхом у нікуди.

Усвідомлюючи критичний характер нинішньої соціально-економічної ситуації в Україні, уряд опрацював спільно з фахівцями Міжнародного валютного фонду програму виходу з кризи та макроекономічної стабілізації економіки, на реалізацію якої надається фінансова допомога МВФ. Обидві сторони виявили велику мудрість та раціональний підхід до узгодження основних положень програми, на реалізацію якої ми покладаємо великі надії.

(Закінчення на 4-й стор.).

«Заручини» не відбулися

Позавчорашній день міг би стати визначальним у вирішенні долі майбутніх українських паспортів: на засіданні Міжвідомчої комісії з проведення паспортизації громадян стояло питання — чи доцільно надати права оформлення паспортів і паспортних карток зарубіжній компанії «Суперком». «Питання це вже майже вирішене», — заявив віце-прем'єр-міністр України Валерій Шмаров, голова комісії.

Але згодом з'ясувалося, що члени комісії... не знають, скільки проект коштуватиме. На запитання про це президент фірми Елі Розен конкретної відповіді не дав, як і на запитання щодо собівартості одного паспорта.

Після дебатів і суперечок протокол з пропозицією до уряду «фінансово підтримати» проект підписано не було.

Сергій ДРАГОМАРЕЦЬКИЙ, голова Контрольної комісії Верховної Ради України з приватизації:

НЕОБХІДНИЙ ЗВАЖЕНИЙ І МУДРИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПІДХІД

Виступ на сесії Верховної Ради України

Мабуть, жодне з рішень першої сесії нашої Верховної Ради не обговорювалося стільки разів у пресі на найвищому емоційному рівні.

Справа дійшла до того, що Верховну Раду навіть звинуватили в тому, що вона гальмує реформи.

Проводять «круглі столи», пишуть статті, але чомусь забувають, що проблема приватизації — це лише одне з чотирьох питань роздержавлення, а роздержавлення — це аж ніяк не все поле економічних реформ, котрі проводяться в Україні.

Тому я хочу розпочати свій виступ на таку животрепетну тему, як постанова Верховної Ради від 29 липня з удосконалення приватизації з низки сухих і абсолютно конкретних цифр.

Від дня створення контрольної комісії з приватизації минуло два місяці. За цей короткий час до нас надійшло 188 матеріалів, в тому числі 67 скарг від підприємств, організацій і громадян, 46 пропозицій з удосконалення законодавства. Більшість з них розглянуто, відправлено різним адресатам 102 матеріали, в тому числі ті, що роз'яснюють чинне законодавство — 65, до Генеральної прокуратури — 11, до Фонду держмайна і його регіональних відділень — 17.

Такий інтенсивний потік скарг, інформацій щодо порушення чинного законодавства мене, як голову контрольної комісії, хоч як дивно, не тільки не засмучує, а навіть радує. Бо коли б не ухвалили ми вищезазначену постанову, то за цей час мали б потік скарг у декілька разів більший.

Ґрабунок загальнонародного надбання, його розтягання — це не похід злодія з відмичкою до нашої домівки, а систематичне, часто дуже спритне порушення чинного законодавства і використання його недосконалості, а нерідко демонстративне нехтування законів України державними органами і службовими особами.

Тільки Генеральна прокуратура України зробила 400 подань, більше як 190 розпоряджень, майже 200 протестів щодо випадків незаконної приватизації державної і комунальної власності.

Судовими органами, Генпрокуратурою заявлено 177 позовів на суму більше як 72 мільярди карбованців.

Окрім того сотні справ розглянуто судами за заявою сторін.

Які ж типові випадки порушення чинного законодавства в галузі приватизації?

По-перше, порушення терміну розгляду заяви.

По-друге — несвоєчасне здійснення покупцями об'єктів платежів.

По-третє — свідоме заниження продажної вартості об'єктів, у результаті непроведення індексації вартості основних фондів, а також безпідставне списання майна підприємства у ході підготовки до приватизації.

По-четверте — довільний вибір засобів приватизації.

І по-п'яте — відмова приймати до оплати за приватизаційні об'єкти майнові сертифікати.

Найбільш відчутну, безпосередню матеріальну шкоду державі, суспільству завдає недотримання органами приватизації порядку і умов оцінки об'єктів приватизації. Насмішкою над державою, зокрема над Верховною Радою, є такий випадок.

У ході перевірки законності приватизації держпідприємства «Перлина» в Києві встановлено, що акціонерне товариство «Перлина» 7 вересня 1993 року викупило майновий комплекс підприємств разом із майном центрального сховища нашого банку «Україна» і державної скарбниці «Україна». Викуп здійснено під час дії постанови Кабінету міністрів № 598, котрою передбачалося проведення індексації вартості фондів станом на 1 серпня минулого року.

Однак Фондом державного майна договір купівлі-продажу було складено без урахування індексації і відповідного підвищення ціни майна цього підприємства. Крім того, ним було затверджено недостовірні акти інвентаризації і оцінки. Не було враховано навіть вартість капіталовкладень Національного банку на проведення капітального ремонту в розмірі 3,7 мільярда карбованців. Загальне заниження вартості майнового комплексу «Перлина» з урахуванням зонального коефіцієнта становить 21 мільярд карбованців.

Несвоєчасною оплатою покупцем приватизовуваного об'єкта також завдається країні величезного матеріального збитку. Наприклад, у серпні 1993 року в Одесі було викуплено підприємство «Віла акація». Я вже не кажу про те, що викуп зробила фірма, зареєстрована буквально за кілька днів до комерційного конкурсу. Сума викупу становила 15 мільярдів карбованців. У результаті затримки платежів місто за валютним еквівалентом отримало лише половину належної суми. Аналогічної шкоди завдається державі тоді, коли органи приватизації не перераховують одержані гроші до місцевого бюджету, завдаючи істотної шкоди соціальним програмам.

Часто-густо керівники використовують ці гроші на проведення передвиборчої кампанії, на свої особисті потреби, дають їх у безпроцентний кредит комерційним структурам, як це було в Одесі.

Цього можна уникнути, якби Фонд держмайна і Кабінет міністрів розробили типовий договір купівлі-продажу об'єктів, які підлягають приватизації, який би передбачав порядок контролю та санкції за недотримання умов договору.

Однак цим не вичерпуються збитки, завдані суспільству незаконною приватизацією. Порушення законності у сфері приватизації завдає не лише прямих матеріальних збитків, а й криє в собі величезні негативні соціальні наслідки. Наприклад, за малої приватизації найбільш часто порушується пріоритетне право трудових колективів і створених ними товариств покупців, які об'єднують понад половину працюючих, їхні права ущемляються у виборі способу приватизації.

Дуже часто об'єкти малої приватизації продаються на аукціоні всупереч волі трудового колективу, з порушенням законодавства. Для подолання цього комісією було направлено порядок застосування норм статті 2 та статті 8 у редакції від 22.02.1994 року Закону України «Про приватизацію майна держпідприємств» стосовно малої приватизації. Його було повідомлено облрадам народних депутатів, Федерації незалежних профспілок й іншим органам. Тому цілком обгрунтованим є пункт постанови, котрим ми передбачаємо створення контрольних комісій з приватизації при Радах усіх рівнів. У великій приватизації щодо цього спостерігаються особливо негативні явища. Відбувається процес незаконної концентрації власності в руках невеликої частини трудового колективу, переважно керівного складу. Йдеться про концентрацію капіталу не на рівні капіталу, що є природним процесом капіталістичного нагромадження, а на рівні розтягання загальнонародного добра.

Наводжу кілька прикладів. Як правило, вони виникають на підприємствах, які після приватизації утворюють акціонерні товариства закритого типу, керівництво яких створює такі умови праці, які спонукують акціонерів звільнитися з місця роботи і продати свої акції.

Ще один варіант «прихватизації» в результаті порушення законодавства — це оренда з викупом, яку здійснює незначна частина колективу.

Типовим, кричущим прикладом цього є приватизація СМУ «Смілпромбуд» Черкаської області шляхом оренди з викупом. Члени трудового колективу, повернувшись із примусової відпустки, дізналися, що з більш як 400 чоловік персоналу лише 142 стали власниками. А коли заявили протест, то директор їм прямо сказав: «Ви хотіли капіталізму — одержуйте! Тепер я господар, а ви — мої наймити».

На Каховській взуттєвій фабриці 400 учасників-орендарів, а фабрика приватизована лише 102 членами новоствореного товариства покупців.

Особливе занепокоєння спричиняють негативні явища, які спостерігаються під час приватизації проектних, науково-дослідних інститутів. Процес їх розвалу видно на прикладах інституту «Проектлісбудконструкція» в Донецьку, «Проектбудкомплекс» у Дніпропетровську, «Проектбудкомплекс» у Харкові. З цього приводу необхідно відпрацювати такий порядок приватизації НДІ і проектних інститутів, включаючи й дослідні виробництва, який перешкоджав би розвалу цілісних науково-дослідницьких і науково-виробничих комплексів.

Істотні доповнення до законодавства потрібні й з малої приватизації, перш за все у трьох напрямках.

Перший. Необхідно чітко розписати процедуру визначення способу приватизації, виходячи з пріоритетного права трудового колективу.

Другий. Визначити механізм контролю і способи впливу приватизації на функціонування об'єкта, який підлягає приватизації, з моменту прийняття рішення про його приватизацію і визначення її способу.

Третій. Законодавчо врегулювати питання працевлаштування працівників підприємств, які приватизуються в конкретний спосіб.

У нашій приватизації, дорогі друзі, як у Греції, є все. Тому хочу навести приклад не порушення, а відвертого нехтування статті закону. Йдеться про статтю 8 Закону про приватизацію майна держпідприємств, яка передбачає створення товариства покупців не лише за виробничим, а й за територіальним принципом. Таким товариствам не дають можливості навіть зареєструватися, не те щоб узяти участь у приватизації. В той же час їх створення — це шлях залучення до приватизації промислових об'єктів приватизаційних сертифікатів, працівників невиробничої сфери, пенсіонерів, військовослужбовців, сільських мешканців. Особливу увагу має бути звернуто на приватизацію об'єктів незавершеного будівництва, яких в Україні понад 50 тисяч і число яких, хоч як дивно, постійно зростає, адже навіть за умов кризи ми продовжуємо з наполегливістю, яка варта кращого призначення, закопувати в землю десятки трильйонів карбованців.

Необхідно, щоб Фонд держмайна і Кабінет міністрів розробили ефективний механізм залучення недержавних коштів для завершення таких об'єктів. Сьогодні це — завершений об'єкт, завтра це — робочі місця і структурна перебудова нашої промисловості.

Особливо деструктивну роль, я хочу це підкреслити, у процесах приватизації виконують Укази колишнього Президента Л. Кравчука. Їхній зміст такий, ніби на території України взагалі не існує законодавства з проблем приватизації. Наприклад, Указ Президента від 11 травня 1994 року про холдінгові компанії, які створюються в процесі корпоратизації і приватизації, містить норми, які суперечать пункту 20.7 Закону «Про велику приватизацію», Декрету Кабінету міністрів від 31.12.1992 року № 8392 «Про управління майном, що перебуває в загальнодержавній власності», пункту 1.2.5 Декрету Кабінету міністрів № 24-992 від 31.12.1992 року «Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створеної за участю держпідприємств».

Указом про інвестиційні фонди, інвестиційні компанії від 19.02. 1994 порушено Закон про приватизаційні папери, в якому сказано, що приватизаційні папери громадян України можуть обмінюватися на цінні папери, які засвідчують право власності, на частину майна приватизованих підприємств, а Указ дозволяє обмінювати їх на інвестиційні сертифікати інвестфондових компаній, не забезпечених ніяким майном.

Наведене вище показує необхідність звернення до Президента України з питання приведення Указів Президента у відповідність до законів України, а також прийняття законодавчого акта для виконання статті 70 Конституції України, яка встановлює верховенство закону над рештою нормативних актів, у тому числі й над Указами Президента України.

Ще одне дивне протиріччя у нормативній базі. Воно стосується чверті з 8 тисяч великих підприємств України. Йдеться про орендні підприємства, інтереси яких мають безпосереднє відношення до пункту 4 нашої постанови від 29 липня. Зокрема, орендні підприємства сплачують окрім податків ще й орендну плату. законом встановлено, що орендна плата розрахована як частина госпрозрахункового доходу підприємств. В той же час постановою Кабінету міністрів від 12.11. 1993 року № 523 встановлено порядок розрахунку орендної плати виходячи з вартості орендного майна, що, очевидно, суперечить законові і породжує атмосферу правового нігілізму.

Щодо списку підприємств, які не підлягають приватизації, то нам потрібно до Державної програми приватизації на 1994 рік, хоч і не затвердженої, але яка схвалена минулою Верховною Радою, обов'язково ввести положення про те, що не підлягають приватизації заклади охорони здоров'я. Це принциповий момент, інакше ми втратимо цю сферу взагалі.

Підбиваючи підсумок сказаного, можна зробити висновок, що постанова від 29 липня з удосконалення механізму приватизації була прийнята обгрунтовано, а головне, на виконання закону, перш за все статті 4 Закону України про приватизацію майна держпідприємств.

У нашому складному, соціально активному суспільстві приватизація лише тоді дасть користь, коли буде закон, де не повинно бути місця хапанині і метушні. Потрібен виважений і мудрий державний підхід. Кажуть так: поспішиш — людей насмішиш. Гадаю, якщо ми проводитимемо процес у такому поспіху, як це було досі, то наші співвітчизники подивляться нам у спину не з посмішкою, а з гірким презирством і докором.

Юрій ЄХАНУРОВ, голова Фонду держмайна України:

ПРАЦЮЄМО ЧІТКО ЗА ГРАФІКОМ

Виступ на сесії Верховної Ради України

На виконання постанови Верховної Ради України від 29 серпня 1994 року «Про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням» Кабінет міністрів України прийняв відповідну постанову.

Головним її завданням є забезпечення виконання центральними і місцевими органами державної виконавчої влади завдань Державної програми приватизації на 1994 рік, розроблення блоку документів, що стосується методики оцінки майна, визначення переліку об'єктів, котрі не підлягають приватизації, та інше. Що сьогодні реалізовано?

З метою вдосконалення орендних відносин підготовлено і подано на розгляд Кабінету міністрів України проект закону України "Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оренду майна державних підприємств та організацій». Цей законопроект встановлює перелік об'єктів, що не можуть передаватися в оренду, передбачає конкуренцію під час визначення орендаря, створення господарського товариства членами трудового колективу, котрі виявили бажання орендувати цей об'єкт, і регламентує, що приватизація орендованого майна має здійснюватися згідно із законодавством про приватизацію. Про важливість цього документа свідчить те, що саме через оренду з викупом було приватизовано більш як 1600 об'єктів тільки в першому півріччі 1994 року. Саме з цього приводу останнім часом преса і народні депутати висловили багато нарікань. Над цим законопроектом Фонд працював разом з спеціалістами Кабінету міністрів, Комісії Верховної Ради з питань економічної політики та управління народним господарством, ученими. Тобто розроблення цього документа є реальним прикладом зміни підходів урядових структур до виконання вимог Верховної Ради щодо забезпечення інтересів усіх громадян України в процесі приватизації.

Уряду України вже подано інформацію про використання громадянами України приватизаційних майнових сертифікатів. Так, за станом на перше вересня 1994 року в Україні відкрито 5 мільйонів 158 тисяч приватизаційних рахунків. Найбільше приватизаційних рахунків відкрито в Донецькій та Дніпропетровській областях. Менш інтенсивно цю роботу здійснюють у Республіці Крим, Хмельницькій та Івано-Франківській областях. Урядом України внесено проект рішення про створення системи інформаційного забезпечення населення щодо права участі у приватизації об'єктів. Завдання тут таке: населення має знати свої права, можливості, послідовність дій та які об'єкти пропоновано до приватизації.

Міністерствами економіки, статистики, фінансів, юстиції, Фондом державного майна і Антимонопольним комітетом проведено роботу з підготовки списку об'єктів, що не підлягають приватизації у зв'язку з їх загальнодержавним значенням. Цей перелік передбачає 5 тисяч 414 об'єктів і стосується в першу чергу паливно-енергетичного комплексу, транспорту та зв'язку.

Працюємо і над проектами законодавчих нормативних актів, які забезпечуватимуть обіг іменних приватизаційних сертифікатів у готівковій формі, над запровадженням взаємної конвертованості приватизаційних паперів.

Фондом держмайна разом з центральними органами державної виконавчої влади, Національним та Ощадним банками підготовлено пакет документів щодо одночасної індексації основних фондів та номінальної вартості приватизаційних майнових сертифікатів. Нині ці документи узгоджуються з міністерствами та відомствами.

Істотну роботу проводять і щодо внесення змін до методики оцінки вартості об'єктів приватизації з урахуванням світового досвіду експертних оцінок і потенційної прибутковості об'єктів. Визначено комплексні підходи до оцінки майна залежно від способів приватизації. Під час проведення оцінки базовим є метод балансової вартості, що дає змогу проводити масову приватизацію у стислі строки. Проте під час прямого продажу з аукціону або за конкурсом, під час продажу майна іноземному інвестору запроваджують різноманітні експертні оцінки, що дозволяють ураховувати потенційну прибутковість об'єктів, вартість неврахованих матеріальних активів тощо.

Розробляємо концепцію розвитку фондового ринку України та приватизації об'єктів соціально-культурного призначення. Проте стосовно приватизації об'єктів соціально-культурного призначення, то треба сказати відверто, що таких об'єктів майже немає.

Готують пропозиції щодо вдосконалення механізмів приватизації за участю іноземних інвесторів, проведення аукціонів і конкурсів, розробляють механізм відчуження майна військових установ та організацій. З метою створення сприятливих умов для виконання державної програми приватизації створюють єдину вертикаль органів приватизації. Думаю, що з цього питання (незважаючи на те, що поки що не зустрічаємо розуміння обласних Рад, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів) визначимося остаточно і протягом жовтня закінчимо цю роботу. Єдина система, єдині підходи до приватизації, контроль за дотриманням законодавства мають діяти по всій Україні. Тому Міністерство статистики, інші центральні органи державної виконавчої влади провадять роботу щодо уточнення кількості та балансової вартості об'єктів, що підлягають приватизації.

Не лише жорстока посуха стала причиною вкрай низької врожайності зернових на Одещині

Відомо, що в господарствах Одеської області одержали в середньому лише по 16,5 центнера ранніх зернових з гектара — такого низького показника немає в жодній з областей України. Й валовий збір, зрозуміло, мізерний — 1,05 мільйона тонн: розраховують, що після збирання круп'яних і кукурудзи він сягне 1,2 мільйона тонн. Це, однак, лише 43 відсотки того, що мали торік. Причина недобору врожаю у тому, передусім, що область зазнала жорстокої посухи, — такої, стверджують фахівці, не було років із сто. Що ж, справді, запаси вологи в грунті в багатьох місцях тут були вичерпані ще під час минулорічної осінньої сівби та в перші тижні вегетації, а зима виявилася геть безсніжною, хоча й досить морозною, весна й початок літа — зовсім бездощовими. Отож, звідки взятися тій урожайності?

Та коли уважніше проаналізувати віддачу зернового гектара по районах, по господарствах, що були, по суті, в однаково скрутних умовах, то не можна не помітити: а вона ж різниться — й дуже! Ось кілька прикладів. У колективному сільськогосподарському підприємстві «Дністровець», очолюваному народним депутатом України Василем Гончаром, одержали на круг по 44 центнери зерна з гектара, а багато хто з сусідів у тому ж Білгород-Дністровському районі — вдвічі, втричі менше. Трудівники КСП «Перемога» Кодимського району намолотили по 40,9 центнера зерна з гектара, а сусіди з КСП «Крутянське» — тільки по 21,1 центнера. Й між сусідніми районами солідна різниця в урожайності: у тому ж Кодимському районі на 6,4 центнера з гектара більше, ніж у Балтському, в Саратському — на 3,3 центнера більше, ніж в Арцизькому... А ось приклад уже по сусідніх полях одного й того ж господарства — КСП «Старокульнянське» Котовського району: загалом тут взяли з гектара по 21,5 центнера збіжжя, а ось на 150-гектарному полі вродило — не багато не мало — по 45! Стоп! Отут, як мовиться, і собака зарита. Чому така різниця? Голова правління господарства Володимир Малюта зізнається: прорахунки агрономічної служби. З'ясувалося, більшість площ за її вказівкою тут готували під осінній засів так, як звикли, — пустили трактори з плугами. Ось і втратили й оті мізерні запаси вологи, які мали, потім одержали надто слабкі сходи. А на отих 150 гектарах агрономи «помилилися» — підготували їх безплужним методом. Ех, бідкається тепер голова, якби скрізь ота «помилка» — з хлібом були б!

Причини недобору врожаю з'ясовують тепер всюди — у господарствах, районах, на рівні області. Й висновки змушені робити недвозначні: так, не тільки посуха «підкосила» хлібороба, а і його власні упущення, прорахунки. Де через необізнаність чи нехлюйство агрономів, а де й через скруту в коштах, у засобах. Скажімо, скільки вже разів на різних нарадах, у пресі мовлено про ту саму вологозбережну технологію підготовки грунту, особливо доцільну на півдні в посушливих умовах. Тут же виграш за виграшем: і терміни підготовки площ скорочуються, й волога краще зберігається, і структура грунту поліпшується, й насіння дружніше проростає, сходи рівніші, міцніші, й, нарешті, витрати значно менші, ніж під час оранки плугами. Та й що з того? У більшості господарств як вивалювали плугами сухі брили землі, які потім і розбити не в змозі, так і вивалюють. І знову ось на обласній конференції з питань підготовки грунту до осінньої сівби, проведеній в Одеському селекційно-генетичному інституті, лунали заклики вчених, досвідчених практиків, керівників галузі: якнайширше використовуймо плоскорізи, дизель-культиватори, дискові борони, інші знаряддя для підготовки на глибину заробки насіння — будемо у виграші! Чи прислухаються агрономи, керівники господарств до цих порад-закликів хоч тепер, після того, як природа суворо покарала їх за нехтування випробуваного методу?

Щоразу твердимо: яке насіння — таке й коріння. А на практиці? Торік на багатьох полях сіяли насіння застарілих, неперспективних сортів, часто навіть їх сумішками, низькими репродукціями. А в результаті втрачали, щонайменше 12—15 відсотків урожаю. Чи не повториться таке нині? Є причини тривожитися, бо он головний агроном дослідного господарства «Новоселівське», що в Котовському районі, Володимир Оголенко бідкається: доведеться, мабуть, відмінний посівний матеріал кращих сортів одеської селекції пустити на борошно чи згодувати худобі. Що, немає покупців? Та скільки завгодно, але... з Молдови, Росії, Казахстану, Узбекистану. Їм, однак, не продаси — уряд не дає дозволу на вивезення насіння за кордон. А в господарств області, України коштів немає. «Новоселівське» готове йти на бартер: обміняти насіння на фуражне зерно, пальне, будматеріали. Тільки ж візьміть оте золото! Господарствам потрібні, очевидно, цільові кредити, причому — пільгові, безпроцентні. Інакше — безвихідь. Облрада це зрозуміла, готова посприяти хліборобам в одержанні таких коштів. Тільки ж треба стукати в її двері. Он В.Гончар з «Дністровця» прагне все робити, щоб сіяти не просто першокласним насінням, а, по можливості, суперелітою: такі поля в його господарстві дали понад 65 центнерів зерна з гектара, що на третину більше, ніж решта площ. Отож шкірка вичинки, як мовиться, варта.

Особливо тривожне становище склалося із внесенням на поля поживи. Анатолій Греул, заступник голови об'єднання «Облагрохім», намалював таку нерадісну картину: по області за останні п'ять років внесення органіки скорочено вдвічі, а в Ананьївському, Великомихайлівському, Красноокнянському, Миколаївському, Татарбунарському, Фрунзівському районах її дають на гектар менш як по одній тонні. І це при тім, що треба хоч би по 5—7, а за можливості — й по 10—12 тонн. Результат не забарився: вміст гумусу в грунтах знизився до 2,6 відсотка, тобто майже вдвічі порівняно з не таким уже й давнім періодом. Протягом п'яти останніх років внесення мінеральних добрив скорочено в чотири рази і становить лише 26 кілограмів на гектар посіву сільгоспкультур проти 103 кілограмів 1988 року. Звідки ж тоді взятися врожаєві? Добрива є, проблема, знову ж, у купівельній спроможності. І тут треба надавати цільові пільгові кредити, замовляти добрива під контракт на сільгосппродукцію, шукати інших шляхів. Скажімо, з липня 1992 року в Україні діє Закон «Про плату на землю». Так-от, згідно зі ст.21 кошти від плати за землю, що надходять до місцевих бюджетів (а по області це десь 35 мільярдів карбованців на рік), мають використовувати на фінансування заходів для раціонального землекористування, хімічної меліорації полів тощо. Їх, однак, спрямовують куди завгодно, тільки не на ці цілі. Цього року, скажімо, в Білгород-Дністровському, Кілійському, Ізмаїльському, ряді інших районів у хімічну меліорацію не вкладено й копійки. А в області, до речі сказати, 130 тисяч гектарів солонцюватих земель, 245 тисяч гектарів наявних зрошуваних площ дають надто низьку врожайність, в тому числі й у згаданих районах. Пора усвідомити: не даси землі — не одержиш і сам.

Уроки, уроки, уроки... Проаналізувати, осмислити їх нині зовсім не зайве. У Причорномор'ї знову сівба озимих. Не повторити б помилок, упущень. Тим більше, що природа ніби змилостивилася над селянами — всюди випали рясні дощі. Отож, як не скористатися шансом? А Одещина, згадаймо, збирала й понад 3 мільйони тонн зерна. Та й уроки оті, коли відверто для більшості спеціалістів, господарників — не новина. І невторованих стежок шукати тут не випадає.

Ще кілька років тому вчені й практики області розробили, а обласна Рада затвердила досить продуману й виважену концепцію розвитку сільського господарства регіону на період аж до 2000 року. Там, здається, передбачено все, про що вище мовилося й не мовилося. Та про документ той, схоже, забули на всіх рівнях, згадали аж тепер, коли обпеклися. А щодо самостійності в господарюванні, вважають у новому органі регіональної влади — облраді та її виконкомі, то вона зовсім не означає, що землю можна паплюжити, марнувати. І тих, хто це робитиме, хто нехтуватиме «диктат технології», попередили, здається, всерйоз, — землю будуть просто вилучати. Що ж, попередження, хоч і суворе, та цілком правильне й вчасне. Бо без хліба як жити?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

У комісіях Верховної Ради України

Відбулося спільне засідання Комісії Верховної Ради України з питань науки та народної освіти і колегії Міністерства освіти України, на якому розглядалися нагальні питання освітянських закладів.

Народні депутати України та члени колегії відзначили, що, незважаючи на кризову ситуацію в Україні, винятково складні соціально-економічні умови в освіті, завдяки зусиллям органів освіти на місцях та ентузіазму педагогічних колективів новий навчальний рік розпочався організовано в усіх навчальних закладах.

1 вересня за парти сіло близько 7 млн. учнів загальноосвітніх шкіл, заповнили аудиторії понад 60 тис. учнів професійних училищ та 870 тис. студентів вищих навчальних закладів. Відвідують дошкільні заклади майже 2 млн. дітей дошкільного віку.

Проте гостро залишається проблема забезпечення шкіл, училищ та вузів підручниками, посібниками, методичною літературою. Практично не виділяються кошти на капітальний ремонт будівель навчальних закладів, на підготовку до осінньо-зимового періоду. Викликає занепокоєння масовий відтік учительських та викладацьких кадрів, передусім найбільш досвідчених і висококваліфікованих. Багато випускників вищих навчальних закладів не прибувають у державні заклади освіти за призначенням.

З порушених питань прийняті відповідні рішення. Комісія ухвалила внести питання про стан справ в освітянській галузі на розгляд Верховної Ради України.

Прес-служба Верховної Ради України.

ЗАЯВА ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ ДЛЯ ПРЕСИ

(Початок на 1-й стор.).

Беручи на себе передбачені програмою зобов'язання, які відповідають вимогам Статуту МВФ, уряд України усвідомлює, що їх успішна реалізація потребує суспільного розуміння та підтримки. Уряд розраховує на те, що запровадження основних заходів програми супроводжуватиметься подальшою фінансовою підтримкою з боку міжнародних фінансових кіл. Ми розглядаємо прийняття цієї програми як добру передумову для конструктивного діалогу з кредиторами України. Україна потребує значних ресурсів для структурної перебудови господарства на основі нових технологій, поліпшення екологічної безпеки, підвищення ефективності зайнятості населення та його соціальної захищеності.

Подальше реформування економіки України буде здійснюватись з забезпеченням максимально можливих заходів соціального захисту населення, і ми сподіваємось, що Міжнародний валютний фонд виконає свої зобов'язання, які випливають з Економічної Програми та Меморандуму, і що в наступному році в Україні настане період соціально-економічної стабілізації.

В.МАСОЛ.

29.09.94

КУЛЬТУРА ВИЖИВЕ, ЯКЩО ЇЙ ДОПОМОГТИ

Зустріч Прем'єр-міністра України Віталія Масола з письменниками проходила в атмосфері відкритої розмови про ситуацію, що склалася в економіці та культурі. За останні три місяці дещо призупинилася тенденція до темпів падіння виробництва. Але, як сказав Прем'єр-міністр, про стабілізацію можна буде говорити тоді, коли в наших магазинах з'являться у повному асортименті товари з українською маркою та українськими цінами. І все ж криза економіки не повинна породжувати кризу культури. Уряд вживає заходів до того, щоб зменшити податки на ввезення паперу в Україну, щоб полегшити податковий прес на видання літератури. Особлива увага спрямована на розвиток фармацевтичної справи, на підтримку ветеранів Великої Вітчизняної війни, на дальшу розбудову освіти, медицини.

«Старщобратство» — в декого хвороба невиліковна...

У Львові відбувся перший конгрес російських громад західних областей України. Серед інших вітань, що надійшли на адресу конгресу, була й телеграма з Маріуполя від комітету відновлення СРСР: «Тримайтеся, ми з вами». Від пана Жириновського вітання не було, але його тінь витала в залі, де зібралося близько ста посланців чотирьох областей, щоб висловити свій протест проти... «націонал-фашизму, який панує протягом трьох років у західних областях». Це обвинувачення не стосувалося якихось локальних угруповань, а всього населення. Не більше й не менше!

Майже в унісон учасники конгресу говорили про те, що саме поняття «національна меншина» ображає їхню гідність. Вочевидь, що в них «комплекс старшого брата» — хвороба невиліковна і на те нема ради.

Від імені російської громади Львівщини її староста, генерал у відставці Анатолій Строгов, який свого часу відтіснив від керівництва громадою надто лояльних інтелігентів, безапеляційно заявив, що на Львівщині і в сусідніх областях твориться беззаконня щодо росіян, відбувається примусова українізація, яка перетворює, мовляв, росіян на другорядних людей. Та сердешним росіянам кепсько ведеться не тільки в Галичині. Голова виконкому конгресу російських громад Дмитро Рогозін (Москва) заявив, що геноцид російського народу відбувається і на території Російської Федерації і що, можливо, доведеться створювати російську громаду... в московському уряді. Коментарі, як кажуть, зайві.

Росіян, які пречудово почуваються в західному регіоні — комерсантів, бізнесменів, — у залі не було.

Лише один голова єврейської громади, голова Ради національних товариств Львівщини професор Рудольф Мирський, хоч і не спростував обвинувачення всіх і вся у націонал-фашизмі, та все ж нагадав «усій генеральській раті» про те, що в Україні століттями тривала насильницька русифікація, а отже...

Конгрес відбувся у дні «золотого вересня», який залишив по собі кривавий слід. Ще не вмерла пам'ять у того покоління, яке зустрічало «визволителів», котрі розмовляли російською мовою. Перший керівник російської громади Сергій Сокуров свого часу нагадував про це співвітчизникам як про комплекс історичної вини. Цього разу Сокурова в залі не було.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Німеччина допомагає лікувати холеру

На прохання пана Гавриленка, першого заступника міністра охорони здоров'я Криму, Міністерство закордонних справ Федеративної Республіки Німеччини надало у розпорядження кримських лікарів медикаменти вартістю 12.500 німецьких марок для боротьби з холерою. Представники німецьких фірм у Криму також узяли активну участь у цій акції допомоги.

Коротко

Острог — місто знане...

Мешканці стародавнього Острога, що на Рівненщині, влаштували День міста. Остроржанам і численним гостям було запропоновано широку культурну програму. Вирував велелюдний святковий ярмарок. Стіни старовинних замків і веж вслухалися у мелодії неспокійного сьогодення...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Продиктовано в номер

Антимонопольна угода між Україною та Словаччиною

Очолювана головою Антимонопольного комітету України Олександром Завадою делегація України підписала у Братиславі угоду про співробітництво між Антимонопольним комітетом України і Антимонопольним відомством Словацької Республіки. Ця угода передбачає співробітництво сторін у напрямах: удосконалення правових основ запобігання, обмеження і припинення монопольної діяльності; розробку та здійснення практичних заходів щодо демонополізації економіки і приватизації державних підприємств; створення умов ефективного функціонування товарного і фондового ринків, а також обмін досвідом в цих та інших сферах.

У хід пішли гранатомети

Позавчора після 20-ї години на вулиці Луначарського у Києві пролунали постріли гранатомета і автомата Калашникова.

Поцілили вони іномарку, за кермом якої сидів громадянин В. Водія вбито на місці. Один з нападників, який користувався гранатометом, зазнав тяжкого ушкодження плеча через сильну віддачу від пострілу і помер у лікарні.

Дизентерія — річ збиткова

267 учнів перших-четвертих класів багатьох шкіл Запоріжжя захворіли минулого тижня на дизентерію. 70 з них було госпіталізовано. На превеликий жаль, одна з дівчаток померла.

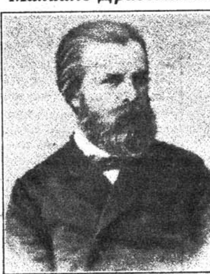
— Ми припускаємо, що причина цього спалаху — продукція об'єднання «Запоріжмолоко», — сказав кореспондентові «Голосу України» головний санітарний лікар області Анатолій Севальньов. — Припускаємо, бо досі не вдалося виявити носія інфекції.

29 вересня ситуація обговорювалася на засіданні виконкому Запорізької міської Ради народних депутатів. Прийнято рішення всі збитки, що їх зазнав міськздоровідділ у ході рятування і лікування дітей, відшкодувати за рахунок об'єднання.

НЕ ЙОГО ВИНА, А НАША БІДА

Календар «Голосу України»

30 вересня народився видатний український філософ, письменник, політичний діяч Михайло Драгоманов

Михайло Драгоманов — постать такого універсального мислення, які народжуються, мабуть, раз на сторіччя. Не його вина, що він випередив свій час. Наша ж біда в тому, що ми ще й досі не помітили вочевидь цього. Хоч за життя він зазнав популярності — причому світової, як теоретик політичного руху України, власне, і його організатор. Правда, він не був би справжнім пророком, коли б його ім'я свого часу стало святим у рідній Вітчизні. На жаль, цей сумний парадокс не обминув і його. Лишень три роки тому ім'я Михайла Драгоманова (1841–1895) повернулося з далеких земель і застигло на меморіальній дошці Київського державного університету, який він закінчив. Ім'я Драгоманова носить тепер і столичний педагогічний університет — як символ високої духовності та політичної самосвідомості молодої Української держави.

Цікаво, що особистість цього витонченого українського інтелектуала, проникливого політика-мислителя, письменника, літературознавця лякала жандармів царської Росії. А ще більше — комісарів тоталітарного більшовицького режиму. Чому? Тому, що він висував на порядок денний свого часу такі суспільно-політичні проблеми, розв'язання котрих поставило б Україну ще минулого століття у ряд демократичних і цивілізованих держав світу. Адже ще сто років тому він твердив у теоретичних працях, публіцистичних виступах на сторінках періодичних видань, котрі сам і організовував, що без політичної освіти й національної свідомості не може бути держави.

Якому володарю сподобалося б, щоб його сателіт мріяв про політичну свідомість та національну гордість?

Ще. 1890 року Михайло Драгоманов ініціював створення першої політичної української партії — русько-української радикальної партії. Саме в ті роки підневільні селяни Галичини, Австро-Угорщини, Російської імперії довідалися від борців партії, що вони, селяни, повинні мати права людини й політичні гарантії. Власне, ці тверді переконання вперше пролунали в Європі з вуст нашого земляка Михайла Драгоманова.

Дивно й гірко усвідомлювати, що ідеї Михайла Петровича — новаторські, гуманні, здивувавши світ, аж ніяк не зачепили нас — практично дотепер. Його застереження, що творення державності на демократичних засадах можливе лише за високої моральності партій та рухів, годилося б сьогодні написати на всіх перехрестях великими літерами. Не кажучи вже про те, що, як він вважав, — убивства, розправи із супротивниками, пограбування людей, фальшиві програми й обіцянки погублять найблагороднішу справу побудови демократичного суспільства. А його пророчий висновок про те, що російські революціонери 70–80-х років минулого століття, розхитуючи ідеї самодержавства, передають владу в інші руки! Тільки політична свобода, гарантія недоторканності національностей, децентралізація влади консервативно-бюрократичного апарату можуть привести до демократії. Хіба це не сучасні наші проблеми! Драгоманов і ніні з нами бореться за відродження України, і нині застерігає. Треба лише дослухатися до нього.

Раїса ІВАНЧЕНКО,
кандидат історичних наук, письменниця.

Татарбунари пам'ятають...

У райцентрі Татарбунари, в інших населених пунктах Буджацького степу широко відзначено 70-річчя героїчної і водночас скорботної історичної події — Татарбунарського повстання. Героїчної, бо у вересні 1924 року загін повстанців — мешканців тутешніх міст і сіл — зі зброєю в руках виступив проти румунських військових окупантів і за підтримки широких верств населення узяв владу в Татарбунарах до своїх рук, проголосивши при цьому прагнення регіону з'єднання з Україною. Скорботної, бо окупанти, кинувши проти так-сяк озброєних повстанців не лише піхотні полки, а й артилерію та морський десант, жорстоко розправилися з людьми — хто загинув у нерівному двобої, кого скарали на смерть, кого кинули до в'язниці.

Придунав'я пам'ятає героїв. Їхніми іменами названо вулиці. Їм поставлено пам'ятники. Про них розповідають експозиції музеїв. У ювілейні дні тут шанобливо і вдячно називали прізвища десятків, сотень повстанців. Трудівників придунайського краю щиро привітав з визначною історичною датою у своєму посланні Президент України Леонід Кучма, побажавши їм успіхів у житті й праці, у розбудові незалежної, демократичної України.

Коротко

За кафедрою — посол

Хто може розказати про країну краще, ніж її посол? Тому в університеті «Києво-Могилянська академія» вирішили запровадити так звані дипломатичні середи. Найактивніше цю ініціативу підтримали самі посли. Відтепер двічі на місяць студенти і викладачі вузу зустрічатимуться з повноважними представниками різних країн, щоб з перших рук одержати інформацію.

Відкрив «дипломатичні середи» — Надзвичайний і Повноважний Посол Німеччини в Україні Александер Арно. Планується, що наступним гостем буде посол США. А чи стане ефективним такий метод навчання — покаже час.

Співробітництво

Вчитися вчити

У Києві відбулася міжнародна конференція «Викладання сучасної літератури». Її фінансував Дім Америки в Україні.

Серед організаторів конференції — Українська філія міжнародної асоціації викладачів англійської мови як іноземної, Києво-Могилянська академія, Міжнародний фонд «Відродження», Британська рада в Україні та Київський лінгвістичний університет.

У роботі взяли участь українські викладачі й науковці з Києва, Дніпропетровська, Харкова, Ніжина, Луцька, інших міст. Досвідом викладання сучасної літератури з українськими освітянами ділилися їхні американські колеги.

Наші інтерв'ю

Георг Крупп вірить

Член правління одного з найбільших у Європі Дойче банку, член правління Світового банку пан Георг Крупп побував в Україні восени 1991 року за кілька місяців до проголошення її незалежності. Очевидно, він зробив для себе певні висновки, бо вже за півроку по тому у Києві відкрилося представництво Дойче банку. Відтоді — це один з найактивніших іноземних банків, які працюють у нашій країні.

Минулого тижня пан Крупп знову побував в Україні. Цього разу він не лише зустрівся з найвищими посадовими особами нашої держави, а й відвідав кілька областей, а також Республіку Крим. Програма його перебування була такою насиченою, що кілька хвилин для інтерв'ю кореспонденту «Голосу України» було відведено буквально перед його вильотом з Борисполя.

— Пане Крупп, усім відома діяльність Дойче банку в Україні: він здійснює 60 відсотків операцій по переведенню до Києва гуманітарної допомоги, обслуговує численних клієнтів — фірми, спільні підприємства, інші різноманітні підприємницькі структури. Але не кожного дня представників навіть таких банків приймають Президент і глава парламенту. Кажуть, це тому, що ви запропонували Україні програму виходу з економічної кризи...

— Для таких розмов справді є підстави. На початку року я зустрічався з Леонідом Кучмою, коли він ще був лише претендентом у Президенти. Ми обговорювали з ним проблеми економіки України, ситуацію, яка склалася. Інтуїція підказала мені, що саме Леонід Кучма стане Президентом, і ми тоді домовилися, що фахівці науково-дослідного центру Дойче банку — економісти, експерти розроблять програму-концепцію перетворень в економіці України, її переорієнтації на ринкові засади з тим, щоб у ній якомога швидше відбулися зміни на краще.

Нині під час зустрічі з Президентом я передав йому цю програму.

— Які її основні напрямки?

— Ми пропонуємо варіанти оздоровлення підприємницького сектора, створення привабливих умов для іноземних інвесторів, монетарної стабілізації, необхідних структурних заходів.

Зокрема, мають бути зміни в банківській системі. Мова йде про створення Національного банку, який би не залежав від таких державних структур як Парламент і уряд. На часі внесення серйозних змін у фінансову і податкову політику, а особливо ж у хід приватизації. Слід приділити серйозну увагу промисловим підприємствам, чимало з яких чудово оснащені і в змозі переорієнтуватися на випуск конкурентоспроможної продукції.

— Пане Крупп, підписання Україною угоди з Міжнародним валютним фондом — справа кількох днів. Які будуть конкретні кроки Дойче банку, коли угода вступить у силу?

— Якщо угода буде підписана, то я вважаю, що всі, хто бажає добра і процвітання Україні, сприятимуть втіленню цієї угоди в життя. Підписання угоди — перший крок до інтеграції України в родину країн, які працюють на засадах ринкової економіки.

За порадою президента я побував у Дніпропетровську на «Південмаші», у Республіці Крим, а також у Чернігові, де зустрічався з ректором новоствореного інституту економіки. До речі, Дойче банк буде фінансово підтримувати розвиток цього вузу.

Так-от, на «Південмаші» під час зустрічі з його директором паном Алексеевим ми обговорили конкретні питання співпраці. У найближчому майбутньому ця розмова втілиться у конкретні проекти.

— Ви протягом двох останніх років не тільки спостерігаєте за розвитком подій в Україні, а й до певної міри активно сприяєте розвиткові її економіки. Які у вас склалися враження?

— Найважливіше, на мою думку, для України набути політичної стабільності. Мені здається, що певні кроки до цього зроблені. А це вселяє надію, що політична ситуація в Україні стабілізується.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.

Продиктовано в номер

Немає фортець, які не здаються

Саме в такому оптимістичному ключі коментував журналістам перспективи підписання політичного Договору між Росією та Україною помічник Президента РФ з міжнародних справ Д. Рюриков. Зустріч гостя з українською пресою відбулася у Посольстві Росії в Києві з ініціативи посла Л. Смолякова. Запитання сипалися градом, але Д.Рюриков виявив дипломатичний професіоналізм найвищого класу. Проблеми розподілу боргів і активів колишнього СРСР, доля Чорноморського флоту, питання кордонів, подвійного громадянства, нашої заборгованості Росії за енергоресурси — все це, за словами Д. Рюрикова, можна вирішити, якщо обидві сторони «мобілізують свій інтелектуальний потенціал».

Помічник Президента РФ, який прибув до Києва з метою підготовки візиту Б. Єльцина в Україну, журналістів конкретикою «не обтяжував» — на запитання відповідав обкатаними, добре продуманими, але загальними фразами. На прохання кореспондента «Голосу України» прокоментувати тезу з виступу Б. Єльцина на сесії Генеральної Асамблеї ООН щодо особливих інтересів Росії у державах СНД і його вимогу до будь-кого «не втручатися у ці інтереси», Д. Рюриков сказав, що, на його думку, Росія, у свою чергу, входить до сфери інтересів України. Взагалі ж термін «сфера інтересів» не слід розуміти негативно: маються на увазі зв'язки політичного, економічного, інтелектуального плану, і «ми хотіли б бачити їх чистими». Ну що ж, проти подібного тлумачення ніхто не заперечить. Якщо, звичайно, йдеться не про декларацію, а про конкретне співробітництво і рівноправність.

Про трагедію в Балтійському морі

Прем'єр-міністри Фінляндії, Естонії та Швеції прибули вчора до Турку, щоб особисто проконтролювати хід рятувальних робіт на місці загибелі порома «Естонія».

На прес-конференції в Турку начальник морської охорони архіпелагу Саарістомере Р.Тіілікайнен заявив, що, за уточненою інформацією, отриманою ним від естонських керівників, на борту «Естонії» перебували 964 чоловіка: 776 пасажирів і 188 членів екіпажу.

За останніми повідомленнями, що надійшли з Турку, де розташований координаційний центр з проведення рятувальних робіт, до цього моменту вдалося врятувати 126 чоловік. Пошуки решти тривають, хоча шансів на те, що вони ще живі, дуже мало. У рятувальних роботах беруть участь більш як 10 суден і 26 вертольотів. Ще зранку до них приєдналися п'ять поромів, що були в районі катастрофи і перервали плавання, щоб допомогти рятувати людей.

За попередніми даними, аварія порома сталася тому, що одні з воріт у носовій частині, через які на вантажну палубу судна в'їжджають автомобілі, були закриті нещільно й пропускали воду.

У зв'язку з катастрофою в Естонії, Фінляндії і Швеції оголошено траур.

Миттєвості історії

Символ об'єднання

Протягом кількох десятиліть Берлін був символом розколу німецької нації і світового протистояння між Сходом і Заходом, а Бранденбурзькі ворота і берлінська стіна символізували жар пристрастей у багаторічній «холодній війні». Кам'яний мур упав 9 листопада 1989 року після мирної революції у колишній НДР. Німецький народ йшов до свого об'єднання, яке відбулося 3 жовтня 1990 року і четверту річницю якого відзначатиму у ФРН. Так, разом з відродженням єдиної Німеччини розпочався новий етап в історії 750-річного міста.

Потім було рішення Бундестагу про перенесення столиці держави з Бонна до Берліна, згідно з яким федеральний парламент та всі урядові структури мають оселитися на берегах Шпрее. Німецькі законодавці вже обжили нове приміщення у новій столиці. До кінця століття сюди має переїхати й уряд.

На знімку: Бранденбурзькі ворота — символ об'єднаної Німеччини, символ відродженого Берліна.

Фото ДПА.

Фотофакт

Є зв'язок!

У Києві проходить міжнародна виставка «Інформатика і зв'язок-94», організована експоцентром фірм «Зовнішекспобізнес» і «Комп'ютерна група України». Понад 50 підприємств країн Заходу, Східної Європи і України представили найкращі зразки комп'ютерів, апаратури і засобів телекомунікації.

— Ми анонсуємо супертехнології, — розповідає директор експоцентру Валентин Соколовський. — Експонуючи свою продукцію Soft tronic, Sictens Nixdorf, Wescom, Квазар-Мікро, Комп'ютерна група України, Riso провели 20 семінарів.

Велику допомогу в цій виставці надали члени оргкомітету, в який увійшли представники Міністерств зв'язку, машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії, оборони, Держкомітету з питань науки і технологій, Національної Академії наук, керівники відомих комп'ютерних фірм.

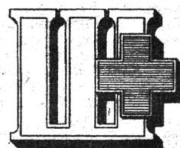
Олександр БОРЩЕВСЬКИЙ.

На знімку: урочисте відкриття виставки (зліва направо): голова оргкомітету, директор інституту проблем реєстрації інформації, академік В. Петров, заступник міністра зовнішніх економічних зв'язків України А. Щербатюк і директор експоцентру В. Соколовський.

ТзОВ «Шанс-плюс» з дозволу Кабінету міністрів України № 12405/94 від 26 липня 1994 року провадить миттєву грошову лотерею «Шанс-плюс»

Умови проведення миттєвої грошової лотереї «Шанс-плюс»

1. Миттева грошова лотерея «Щанс-плюс» відбудеться на всій території України.

2. Грошові кошти від проведення лотереї частково йдуть як благочинні внески до Фонду Червоного Хреста України.

3. Загальна сума випуску лотереї — 90 000 000 000 крб. Три випуски по 30 000 000 000 карбованців, в тому числі суму в розмірі 15 000 240 200 карбованців буде спрямовано на виплату виграшів у кожному випуску.

Кожний випуск оформлено окремим малюнком на білеті.

4. Кількість випущених білетів — три мільйони штук у кожному випуску.

5. Вартість одного білета — 10 000 крб.

6. Номінальні суми виграшу: 10 000 крб., 20 000 крб., 50 000 крб., 100 000 крб., 350 000 крб., 1 000 000 крб., 5 000 000 крб., 100 000 000 крб.

7. Виграші на суму до одного мільйона карбованців видають у будь-якому місці продажу білетів, з обмеженням виплат готівкою, згідно з чинним законодавством.

8. Виграші, які дорівнюють або перевершують суму 1 000 000 крб., одержують після експертної перевірки білета підприємством-виготовлювачем у такому порядку:

громадянин звертається до підприємства-представництва Товариства «Шанс-плюс» до головного бухгалтера;

головний бухгалтер приймає за паспортом громадянина виграшний білет і видає натомість відповідний документ, який засвідчує право власності громадянина на зданий білет і в якому вказано адресу, на яку має бути перераховано виграш /виграш перераховують за рахунок громадянина/, при цьому громадянин власноруч підписує білет і ставить дату здачі білета, яку засвідчують печаткою підприємства-представництва;

9. Граничний термін видачі виграшу від одного мільйона до ста мільйонів крб. — один місяць з дня звернення громадянина до підприємства-представництва.

10. Додаткові умови проведення лотереї:

Лотерейні білети «без виграшу» можуть містити написи «понеділок», «вівторок», «середа», «четвер», «п'ятниця», «субота», «неділя».

11. Громадянин, який зібрав білети «без виграшу» одного випуску /білети одного випуску від другого відрізняються малюнками на білетах/ з усіма днями тижня, передає їх для участі у розиграші в такому порядку:

громадянин звертається до підприємства-представництва Товариства «Шанс-плюс» до головного бухгалтера;

головний бухгалтер приймає за паспортом громадянина білети «без виграшу» з усіма дн тижня і видає натомість відповідний документ, який засвідчує право власності громадянина здані білети та в якому указано адресу громадянина. При цьому громадянин власноруч підписує білети та ставить дату здачі білетів, яку засвідчують печаткою підприємства- представництва.

12. Громадянин, який перший заявив до підприємства- представництва про наявність у нього білетів «без виграшу» з усіма днями тижня, вважається переможцем розиграшу та отримує приз у вигляді путівки на узбережжя Чорного моря. Другий та третій отримують цінні речові призи.

Видачу призів проводить підприємство-представництво за місцем проживання громадянина.

13. Граничний термін оплати виграшних білетів — 31 січня 1995 р.

Бажаємо успіху!

Понеділок, 3 жовтня

УТ-1

14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Зона тривоги. Дельта Дністра.
16.45 Документальний фільм «Про життя і смерть художника Лимарєва і не тільки про нього».
17.05 Катерина Василенко з піснями.
17.30 Обличчям до столиці.
18.00 «Без протоколу». Аналітична програма.
18.30 Фільм-балет «Алхімік».
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Золото скіфів.
19.30 Ви дивитесь ПБС? Частина 1.
20.00 Кубок МХЛ. «Сокіл» (Київ) — «Кристал» (Електросталь). 3 період.
20.30 Поради телерадіорекламі.
20.45 На добраніч, діти!
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Версія.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Екран пригодницького фільму. Худ.фільм «Тіні над Нотр-Дам». 1 серія (Німеччина).
23.40 Відеофільм «Цінні тварини Китаю».
00.25 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок» (6.52 Новини).
7.50 Новини.
8.00 «Війна готобів». Мультсеріал.
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Московський старт.
9.30 Г. Свиридов. Курські пісні.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Комікс-бум.
15.30 Зоряний час (15.52 Новини).
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал (Франція).
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Зустріч з невідомим.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX вік. Ф. Шаляпін.
17.50 Новини.
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 «Ми».
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 «Протистояння». Док.фільм.
21.35 Гол.
22.00 Сузір'я-94.
22.35 Баскетбол. Суперліга. ЦСКА — «Динамо» (Москва) (22.50 - Новини).
23.30 Пісні про кохання виконує Й. Кобзон.
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 «З тої пам'ятної ночі...».
8.55 «Гора Сент-Хеленс». Прем'єра док.фільму із циклу «Світ вулканів» (США).
9.25 «Справа Горгонової». Худ.фільм. 2 серія.
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Мульти-пульти.
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 «З тої пам'ятної ночі...».
16.55 Аджарський мир.
17.15 Спасіння 911.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 Мульти-бульки.
19.30 СНН.
20.00 САМ собі мандрівник.
20.30 Перехрестя.
21.05 Вікна.
21.10 Прем'єра. Світовий детектив. «Еркюль Пуаро». 2 серія.
22.10 «ДЕН-ТБ» представляє.
22.30 СІТ-3.
22.40 Телегра «5+1».
23.00 Вікна.
23.30 «Спрут-6». Худ.фільм (Італія). 1 серія. Частина 1.
00.30 СІТ-3.
00.35 Про-відео.

Вівторок, 4 жовтня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Перехрестя.
8.45 Телефільм «Жити на семи октавах».
9.30 Пектораль.
10.00 Доброго вам здоров'я. П'ятий конгрес українських лікарів.
10.35 Худ.фільм «День Колібрі».
12.00 УТН.
12.10 «Франс Інтернасіональ» представляє. Концерт МСМ. 1 частина.
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Гра в класики.
16.45 Освітній канал для школярів. Фізико-математична школа. Конічні перерізи. Передача 1. Музика. Творчість В. Косенка.
17.45 Господарем на землі.
18.15 Відеофільм «Тібет Китаю».
18.45 Інструментальні мініатюри.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Фінансовий огляд.
19.30 «Осіннє золото». Романси у виконанні Олександра Таранця.
19.50 Док.телефільм «Від Гімалаїв — Україні».
20.00 Ви дивитесь ПБС? 2 частина.
20.30 Поради телерадіорекламі.
20.45 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Блок-Нот.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Екран пригодницького фільму. Худ.фільм «Тіні над Нотр-Дам». 2 серія (Німеччина).
23.50 Чемпіонат світу з мотокросу.
00.20 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок» (6.52 Новини).
7.50 Новини.
8.00 «Війна готобів». Мультсеріал.
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Америка з М. Таратутою.
9.30 «Уроки музики». Док.телефільм.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Відповіді.
15.30 Між нами, дівчатами...
15.50 Новини.
16.00 Джем.
16.25 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал (Франція).
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Таємниці Старої площі.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX вік. С. Далі.
17.50 Новини.
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 З перших рук.
20.50 До 50-річчя Перемоги. Кличу живих... Худ.фільм «Ати-бати, йшли солдати...».
22.30 Сходинка до Парнасу. Афіша фестивалю.
22.50 Новини.
23.00 Шість вечорів з Юрієм Нікуліним. Вечір 1.
23.30 Концерт Московського камерного хору.
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, Канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 «Загадки Данаї». Прем'єра док.фільму.
8.40 Момент істини.
9.35 К-2. «САС» представляє: «Зупинись, мить».
10.25 Телегазета.
10.35 «З тої пам'ятної ночі...»
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Нова лінія.
16.55 Антракт. Юліан.
17.00 Шедеври з провінції. «Благовість курської землі».
17.30 Прем'єра циклу «Люди».
17.45 «Зірка любові». О. Погудін.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Оксана Марченко.
19.10 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Сезон.
20.20 «Приват-ТБ» представляє: «Дітвора», «Денс блок», «Життя серед життя», «Легенда давнини сивої».
21.40 Вікна.
21.45 Зворотний зв'язок.
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 СІТ-3.
23.10 Худ.фільм на ваші замовлення.
00.40 СІТ-3.
00.45 Про-відео.

Середа, 5 жовтня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 Уроки французької мови. Урок 5.
8.45 Свічадо.
9.30 Мультфільм.
9.45 Чарівний промінь.
10.35 Шкільний екран. 11 кл. Основи інформатики і обчислювальної техніки. Команда повторення з параметром.
11.05 Пляда.
12.00 УТН.
12.10 «Франс Інтернасіональ» представляє. Концерт МСМ. 2 частина.
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Канал «Д».
16.55 Освітній канал для школярів. «Живе слово». Малиновий клин. «На всі руки майстер». Флористика.
17.40 Відеофільм «Діти в Китаї».
18.10 Старовинні романси на вірші Т. Шевченка.
18.35 Пам'ять.
18.55 Приват-інфо.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Дзвони Чорнобиля. Відповідаємо на ваші запитання.
19.50 Економічний огляд.
20.05 Ви дивитесь ПБС? 3 частина.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Запитуйте — відповідаємо. Приватизація.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Несподіваний дощ. Міс Телемодель-94.
22.25 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ.фільм «Двадцять днів без війни».
00.00 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок» (6.50 Новини).
7.50 Новини.
8.00 Веселі нотки.
8.20 Мультфільми.
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 До Міжнародного дня учителя. Зустріч у концертній студії «Останкіно». У перерві — Новини.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал (Франція).
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Телерадіокомпанія «Мир». Самі про себе.
17.30 Людина і закон. Спецвипуск.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX вік. Б. Шоу.
17.50 Новини.
18.00 Година пік.
18.30 Учитель Росії.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Зустріч з О.І. Солженіциним.
21.00 «Біг зайця полями». Худ.фільм (Італія) (22.50 — Новини).
23.00 Танці, танці, танці...
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, Канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Ранковий концерт.
8.40 У світі тварин.
9.35 Здорово живеш.
10.00 Театральний роз'їзд. «Іванов та інші».
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Нова лінія.
16.55 М-трест.
17.10 Людина справи.
17.40 Антракт. О. Резник.
17.45 Фільм-прем'єра.
18.00 Й.-С. Бах. Концерт для гобоя і скрипки з оркестром.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Кримінальна хроніка тижня.
19.15 Телефільм «Чудотворець Алімпій».
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 Студія «Укртелефільм» представляє: «Родина». Сподіваюсь лише на батька...
21.05 «Хала» пропонує.
21.15 Баскетбол. Матч на кубок Ліліан Ронкетті. «Козачка-Залк» (Запоріжжя, Україна) — «Етар» (Велико Тирново, Болгарія).
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 Молодіжна студія. «Нон-стоп-рандеву».

Четвер, 6 жовтня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Приват-інфо.
8.25 Запитуйте — відповідаємо.
8.45 А. Дворжак. Симфонія № 3.
9.25 Док.фільм «Олександрівський парк».
9.35 Неповними устами. Павло Загребельний.
10.30 Худ.фільм «Дуенья».
12.00 УТН.
12.10 Фільм-розповідь «Театр Параджанова».
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Пропоную гру.
16.30 Освітній канал для школярів. Прямий зв'язок. Уроки французької мови. Урок 6.
17.20 Відеофільм «Прийоми гун-фу».
17.50 Фортепіанна музика.
18.05 Світовий Конгрес Союзу Українок. Фільм 6 «Треба вірити в українку».
18.35 «Розпізнайтеся, мрії мої». Концерт.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Тележурнал «Право».
19.55 Фінансовий огляд.
20.10 Ви дивитесь ПБС? Частина 4.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Київські мозаїки. Малевич і Україна.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Молодіжна студія. «Гарт».
23.05 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ.фільм «Вірність».
00.30 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок» (6.50 Новини).
7.50 Новини.
8.00 «Війна готобів». Мультсеріал.
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (із сурдоперекладом).
9.00 У світі тварин (з сурдоперекладом).
9.40 Пісні Сибіру.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Мультиполія.
15.30 На балу у Попелюшки.
15.50 Новини.
16.00 Тін-інтим.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал (Франція).
16.50 Світ сьогодні.
17.00 ... До 16 і старші.
17.30 Співає Н. Мухаметзянов.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX вік. Генріх Форд I.
17.50 Новини.
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 «Срібна куля». Авторська програма В. Вульфа. Частина 2.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Москва — Кремль.
21.00 Лотто «Мільйон».
21.30 А.Делон у худ.фільмі «Прощавай, друже» (22.50 — Новини).
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, «Канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Поїхали.
8.35 Мульти-пульти.
8.45 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.25 Прем'єра циклу «Надзвичайний канал».
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Нова лінія.
16.55 Надзвичайний канал.
17.10 Будні.
17.50 Телефільм.
18.10 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.40 Київська панорама.
19.00 Студія «Укртелефільм» представляє: «Від А до Я». З історії селища Радуль.
19.35 Уроки французької мови. Урок 5.
19.55 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.50 Митниця.
21.05 «Хала» пропонує.
21.15 Баскетбол. Кубок європейських чемпіонів. Жінки. «Динамо» (Київ) — ГТУ (Грузія).
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 На ювілеї Пекінського ТБ.

П'ятниця, 7 жовтня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 Квартет баяністів Київської філармонії.
8.30 Архіви... люди... долі... М. Бажан.
9.45 Худ.фільм «Перевірка на дорогах».
11.25 Хоровий майстер Юрій Кулик.
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія «Гарт».
13.10 Відеофільм «Кухня Китаю».
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
15.50 УТН.
16.00 Урочисте засідання та святковий концерт, присвячені 50-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників. Трансляція з Палацу культури «Україна». У перерві — відеофільм «За ким сумує дзвін». По закінченні — УТН, поради телерадіорекламі.
20.00 Чемпіонат України з футболу. «Карпати» — «Динамо». 2 тайм.
20.45 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Громадська думка.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Арт-майдан.
23.05 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ.фільм «Ати-бати, йшли солдати...».
00.30 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок» (6.52 Новини).
7.50 Новини.
8.00 «Сорока».
8.20 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Город цілий рік.
9.35 Співає Т. Петрова.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 В гостях у казки. Худ.телефільм «Пітер Пен» (15.52 — Новини).
16.35 Рок-урок. Додаток.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Людина і закон.
17.35 Документи і долі.
17.45 Погода.
17.50 Новини.
18.00 Бомонд.
18.20 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Людина тижня.
21.00 У клубі детективів. Телесеріал «Вулиці Сан-Франциско». 5 серія.
22.00 Політбюро.
22.50 Новини.
23.00 Музобоз.
23.40 Авто-шоу.
23.50 Прес-експрес.
0.00 Зустріч з бардами в «Останкіно».
0.50 Новини.

УТ-2, УТ-3, Канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Поїхали.
8.35 Мульти-пульти.
8.55 Телегазета.
9.00 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
9.50 Газетні історії.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Нова лінія.
16.55 Дісней по п'ятницях. «Все ще не людина». Худ.фільм. 2 серія.
17.50 Музика на десерт. «Чи пам'ятаєш ти?»
18.00 Телефільм «Українські письмена».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Ганна Безулик.
19.10 Мульти-бульки.
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 СНН.
21.00 Віннер-до.
21.10 Щотижня.
21.30 Віннер-після.
21.50 Вікна.
21.55 Візитка.
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 СІТ-3.
23.10 МТВ представляє: «Перший погляд».
23.40 Футбол як футбол.
00.40 СІТ-3.
00.45 Про-відео.

Субота, 8 жовтня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 «Несподіваний дощ».
8.50 Телетехнотека.
9.05 Рідна мова.
9.20 Перший телекадр. Ансамбль «Барви України».
10.00 Святковий марш ветеранів Великої Вітчизняної війни та парад військ Київського гарнізону.
11.30 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
12.00 Покладення квітів до могили Невідомого солдата.
13.00 Доброго вам здоров'я.
13.30 Україна сьогодні. Програма для співвітчизників за кордоном.
14.25 Страхова медицина: будні клініки «Вертебролог».
14.50 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Авторський концерт поета-пісняра А.Демиденка. 1 частина.
16.20 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ. фільм «Секретний фарватер». 1 серія.
17.30 Міжнародний жіночий турнір з тенісу «ІНКО СУП-94».
18.00 Наше коло.
18.30 Молоді виконавці. Лауреат міжнародних конкурсів піаніст В.Самошко.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Хроніка МВС.
19.30 Ви дивитесь ПБС? Частина 5.
20.00 Вечірній концерт.
20.10 Вікно в Америку.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Ай Пі Київ рекламує.
21.40 Щотижня.
22.00 Програма «Ку». Частина 1.
22.35 Мистецький салон «Соломія».
23.15 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ.фільм «Солом'яні дзвони».
1.30 УТН.

Канал «Останкіно»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.15 Спорт-шанс.
7.45 Слово пастиря.
8.00 Поклик джунглів.
8.30 Телерадіокомпанія «Мир».
10.00 Ранкова пошта.
10.30 Медицина для тебе.
11.00 Без паузи.
11.10 «Смак».
11.25 Фільми нашої пам'яті. «На підмостках сцени».
13.05 Волейбол. Чемпіонат світу. Чоловіки. Півфінал.
13.50 Новини (із сурдоперекладом).
14.00 Книжковий двір.
14.30 «Осягнення демократії». Фільм 1 — «Генезис».
15.40 Охоронне грамота.
16.10 У світі тварин. «Життя зоопарків». Телесеріал (США).
16.50 Сходинка до Парнасу. Афіша фестивалю.
17.10 Брейн-ринг.
18.00 До і після...
18.55 Сміхопанорама.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини плюс.
20.35 Погода.
20.45 Худ.фільм «Людина, котра хотіла стати королем» (США, Великобританія) (22.50 — Новини, 23.00 Погода).
23.25 Телешоу «50х50» (23.50 Новини).

УТ-2, УТ-3, Канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.45 Студія «Рост».
8.15 Пілігрим. Російське бюро подорожей.
9.00 Парламентський тиждень.
9.45 Музика всіх поколінь.
10.15 Як жити будемо?
11.00 «Сищик». Худ.фільм. 1 серія.
12.10 Фортуна Володимира Ванеєва.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Де факто.
13.35 Новий серіал. «Едера». Худ.телефільм (Італія). 1 серія.
14.30 Кліп-антракт. Г. Демарін.
14.35 Кінооко. «Вечірній дзвін». Док.фільм.
15.35 Телерудит.
15.40 Футбол без кордонів.
16.25 Прем'єра мультфільму «Айвенго» (США).
17.20 Свято кожного дня.
17.30 Концерт майстрів мистецтв Китаю. 1 частина.
18.10 Міжнародна християнська програма «Відповіді».
18.40 Київська панорама.
19.00 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.05 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.35 Візитка.
20.40 «Мегапол» представляє.
20.55 Вікна.
21.00 Вечірні розваги для дорослих.
21.30 Ток-шоу «Чорний кіт».
22.00 Екологія і духовність.
22.15 Сьогодні на сьогодні.
22.30 СІТ-3.
22.40 «Фільмоскоп» із Греції.
23.10 «Євразія-ТБ» представляє. Худ.фільм «Жінка місяця».
0.40 СІТ-3.
0.45 Про-відео.

Неділя, 9 жовтня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Телефільм «Гіркий келих щастя».
9.55 «Усмішка». Гумористична програма. Павло Зібров — «Людина-пароплав».
10.10 Служу народу України.
10.55 «Театр, я люблю тебе». Севастопольському драматичному театру ім.А.Луначарського — 70.
11.55 Фільм — дітям. Худ.телефільм «Про Червону Шапочку». I серія.
13.00 Канал «Д».
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 Авторський концерт поета-пісняра А.Демиденка. 2 частина.
17.20 Прем'єра телефільму «Катехізис здоров'я» лікаря Тарнавського»(«Укртелефільм»).
17.40 І на небі, і на землі...
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Ай Пі Київ рекламує.
19.30 «Динамо»(Київ) — чемпіон».
20.25 Сторінки Великої книги. Мультфільм «Чудеса Ісуса».
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.20 Ай Пі Київ рекламує.
21.25 Програма «Ку». Частина 2.
22.05 «Без протоколу». Аналітична програма.
22.35 Спортюр'ер.
22.45 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ.фільм «На семи вітрах».
0.25 УТН.
0.35 Міжнародний жіночий турнір з тенісу «ІНКО СУП- 94».

Канал «Останкіно»

7.15 Олімпійський ранок.
7.50 Спортлото.
8.00 Марафон-15.
8.30 З ранку раненько.
9.00 Полігон.
9.30 Доки всі вдома.
10.20 Ранкова зірка.
10.50 Під знаком «Пі».
11.40 X Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». Відкриття. «Казка про дерево» (Румунія).
12.20 Вагон-03.
12.50 «Шпаргалка» з подарунком.
13.00 Док.серіал «Підводна одіссея команди Кусто».
13.50 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 «Стратегія перемоги». Док.серіал. Фільм 2. «Від стін Москви».
14.55 Живе дерево ремесел.
15.00 Вікно в Європу.
15.30 Волейбол. Чемпіонат світу. Чоловіки. Фінал.
16.20 Клуб мандрівників.
17.10 Новини.
17.20 Телепоїд.
17.35 Мультсеріали «Баскетбольна лихоманка», «Справжні мисливці за привидами».
18.35 Погода.
18.40 Уся Росія. Здрастуйте.
19.10 «Текс і володар глибин». Худ.фільм (Італія).
21.00 «Неділя».
21.50 Спортивний уїк-енд.
22.10 Кохання з першого погляду.
22.50 Новини.
23.00 Вокзал мрії.
23.50 Новини.

УТ-2, УТ-3, Канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.25 «Як перестати непокоїтися і почати жити». Док.фільм.
7.55 Студія «Рост».
8.15 Наш сад.
8.45 Великий хокей.
9.25 Доброго ранку. Сніданок для чемпіонів.
9.55 Ати-бати...
10.25 Кіпрас Мажейка. Репортажі із «Малої Європи».
10.55 «Сищик». Худ.фільм. 2 серія.
12.10 Таємниця однієї експедиції М. Реріха.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.30 Аллегро.
13.35 Новий серіал. «Едера». Худ.фільм (Італія). 2 серія.
14.35 Театр для всіх.
15.20 Мир і війна.
15.50 Відеопоезія. Валерій Брюсов.
16.00 Біла ворона.
16.45 Мульти-пульти.
17.00 Чарівний світ Діснея. «Гуфі та його команда», «Чорний плащ». Мультфільми.
17.55 Концерт майстрів мистецтв Китаю. 2 частина.
18.45 Обличчям до столиці.
19.15 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.20 Мульти-бульки.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Телесеріал «Следжхаммер».
20.35 Чорним по білому.
20.40 Капітан-відео.
21.00 Худ.фільм «Сеньйорита».
22.00 Ексклюзив. Суєтцу Мінамі.
22.30 СІТ-3.
22.40 Для Вас.
23.20 До Міжнародного року сім'ї. Відеорепортаж про урочисте Богослужіння у Римі.
23.50 Про-відео.
0.30 СІТ-3.

Прошу слова

Звинувачення прокурора безпідставні?!

В газеті «Голос України» за 6 серпня 1994 р. була опублікована розповідь прокурора Волинської області Михайла Косюти під заголовком «Як грабують державу з вини державних чиновників». Звинувачення п. Косюти безпідставні, стверджує колишній начальник регіонального відділення Фонду державного майна України по Волинській області Олександр Свирида, підтверджуючи це документами, переданими в розпорядження редакції. Пропонуємо читачам газети ознайомитися з фактами, викладеними в листі О. Свириди.

Ще раніше в інтерв'ю газеті «Волинь» (28.07.94 р.) М. Косюта стверджував, що від продажу автозаправної станції товариству з обмеженою відповідальністю «Центуріон-АЗС» держава недорахувалася 17 мільярдів карбованців, а на продажу магазинів «Турист» та «Елегант» підприємству «Польтук» втратила ще 132 мільйони карбованців. У цьому ж інтерв'ю М. Косюта звинувачував мене і в тому, що за мого сприяння під час продажу автомобілів з аукціону в маневицькому підприємстві «Родючість» державі теж було завдано збитків: ціна їх продажу не перевищувала, як це мало бути на аукціоні, початкової (стартової) ціни.

Хоч як дивно, але ці звинувачення, не підтверджені нічим, крім слів М. Косюти, знайшли своє відображення і в публікації газети «Голос України» та прозвучали по Українському радіо (4 липня 1994 р.). І все це вийшло з друку, пішло в ефір після того, як арбітражний суд (рішення від 21 і 22 червня 1994 р.) встановив, що жодних збитків державі не заподіяно, і в позові з цих питань обласній прокуратурі відмовив. Та й які могли бути збитки, коли «Центуріон-АЗС» заплатив державі згідно з Законом 20 відсотків неустойки (бо не міг через неплатоспроможність сплатити 4.3 мільярда карбованців за АЗС у с. Брищев) у сумі 860 мільйонів карбованців за її залишкової вартості 42 млн. крб. Щодо СП «Польтук», то воно сплатило за придбані магазини відповідно 400 і 57 мільйонів карбованців за їх вартості 3.332 і 2.8 мільйона карбованців!

Складніша справа з аукціоном у маневицькому підприємстві «Родючість». Тут справді техніку продавали за стартовою ціною, і державі, цілком можливо, й було завдано збитків. Але не з вини регіонального відділення ФДМУ, яке лише дало (згідно з чинним законодавством) принциповий дозвіл на продаж автомобілів, а з вини керівництва «Родючості», яке проводило аукціон. Крапку у цій справі повинен поставити суд.

Хоч як дивно, але такий самий аукціон (тільки з багатьма порушеннями!) був проведений й обласною прокуратурою. На ньому теж були продані автомобілі — дві «Волги» і «Нива» — за стартовою, тобто суто символічною ціною. І одну з «Волг» придбав за 8100000 крб. заступник прокурора області. То що ж виходить — як собі, то можна, а як іншим — то зась? Якийсь, погодьтеся, дивний підхід до охорони інтересів держави. І як тут не згадати про ту сорочку, яка ближча до тіла, і про порошинку в чужому оці...

До речі, чи вистачило прокурору виручених коштів, щоб купити новенький «AUDI», на якому майже не довелося поїздити, бо він зник у невідомому напрямку, чи довелося ще заглянути в держбюджет?

Та найцікавіше в цій історії не це, адже у двох випадках з трьох суд уже сказав своє слово, відмовивши обласній прокуратурі у позовах. Мабуть, М. Косюта не знав (?) про рішення суду, коли давав інтерв'ю засобам масової інформації. Бо чим же можна пояснити, що в жодній з публікацій про рішення арбітражного суду не сказано ні слова?

За всіма цими спробами звинувачень, — мабуть, далекоглядні цілі. По-перше, намагання певних сил змінити політичний курс, згорнути реформи, скомпрометувати приватизацію і припинити її. По-друге, намагання прокурора у період розгулу злочинності змістити наголоси і розпочати «полювання на відьом», щоб продемонструвати громадськості бурхливу діяльність. Звідси й така кількість одних і тих самих інтерв'ю у різних виданнях.

Всі звинувачення прокурора мають виняткою політичний характер. Про що свідчать його інтерв'ю в засобах масової інформації, за допомогою яких прокурор намагається сформувати громадську думку і таким чином вплинути на суд, якщо справа дійде до перегляду попередніх рішень. До речі, до цього вже дійшло: 23 серпня на протест прокурора арбітражний суд Волинської області у порядку нагляду повторно розглядав «справу про 17 мільярдів» і знову відмовив прокуратурі у позові! А після цього прокурор вдався до ще оригінальнішого кроку: порушив кримінальну справу, розпочавши безпосереднє переслідування працівників регіонального відділення ФДМУ.

І тут, я думаю, слушно поставити запитання: чи не суперечать ці безпідставні звинувачення, до яких вдається прокурор М. Косюта у пресі, чинному законодавству?

Юридична консультація

Голова поза законом?

У зв'язку з обранням нових голів районних Рад народних депутатів і відміною Закону України «Про представника Президента України» повноваження райдержадміністрації передані виконавчому комітету районної Ради. Всі працівники апарату райдержадміністрації, які працювали на державній службі три, десять років і більше, попереджені про звільнення у зв'язку з ліквідацією установи.

Новий керівник Ради не бажає працювати з апаратом представника Президента, а також з працівниками старого складу районної Ради. Просимо надрукувати в вашій газеті роз'яснення ст.30 Закону «Про державну службу». Зокрема пояснити, чи можна в даній ситуації, керуючись ч. II ст.30, де записано, що «зміна керівників або складу державних органів не може бути підставою для припинення державним службовцем державної служби на займаній посаді з ініціативи новопризначених керівників...», захистити трудові права працівників райдержадміністрації?

Майже всі посади та функціональні обов'язки службовців під час зміни назви і складу органу державної виконавчої влади залишилися без змін, бо виконавчий комітет Ради здійснює повноваження райдержадміністрації.

Як захищено державного службовця від зміни органів виконавчої влади та її керівників?

Працівники Надвірнянської райдержадміністрації Івано-Франківської області.

Керуватися ч. II ст. 30 Закону України «Про державну службу», захищаючи трудові права, у даному разі не треба. Це може бути застосовано, наприклад, колишніми працівниками Адміністрації Президента України, де назва органу не змінилася, а змінився тільки його керівник.

Мова йде про можливість звільнення за п.І ст. 40 Кодексу законів про працю (КЗпП) України у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, установи, організації. В нашому разі відбувається реорганізація райдержадміністрації у виконавчий комітет.

Підпункт 2 пункту 19 постанови Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 року «Про практику розгляду судами трудових спорів» передбачає, що звільнення за п.І ст. 40 КЗпП України в разі реорганізації може мати місце, якщо «це супроводжується скороченням чисельності або штату працівників за посадами, спеціальністю, кваліфікацією, професіями». Як зрозуміло з листа, майже всі посади залишаються, тобто не підлягають скороченню. Отже, можна зробити висновок, що звільнення працівників, посади яких не підлягають скороченню, є незаконним. І якщо воно вже відбулося, то радимо, відповідно до ст.ст.232, 233 КЗпП, у місячний термін з дня вручення копії наказу про звільнення або з дня видання трудової книжки звернутися до суду.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

ШАНС БУВ. ШАНСИ Є

Ліга чемпіонів. «Баварія» (Мюнхен, ФРН) — «Динамо» (Київ, Україна) — 1:0(1:0). 28 вересня. Олімпійський стадіон. 13 градусів. 26 тисяч глядачів. Судді: І. Кракунеску, Н.Григореску, І. Миресан (усі — Румунія).

«Баварія»: Канн, Жоржиньйо, Циге, Баббель, Хелмер, Нерлінгер, Шолль (Хамман, 66), Шупп, Суттер, Маттеус, Вітечек (Папен, 46).

«Динамо»: Шовковський, Лужний, Ващук, Леженцев, Шматоваленко, Ковалець, Мізін, Косовський, Михайленко, Леоненко, Призетко (Ребров, 66).

Гол: Шолль, 8.

Покарання: Нерлінгер, 16, Папен, 64, Шупп, 66, Мізін, 28 та 32. Мізіна після повторного попередження виведено з поля.

Напередодні матчу німецькі газети рябіли безліччю матеріалів, присвячених зустрічі «Баварії» та «Динамо». Журналісти віддавали перевагу своїй команді, але тон прогнозів був обачливий: «Баварія» у першій грі в Парижі мала вигляд надзвичайно слабкої. Уболівальники відреагували на паризьке фіаско свого чемпіона явною неувагою.

Напевне, немає сенсу переповідати хід матчу, який транслювали. Та слід сказати, що «Динамо» випустило свій шанс у Мюнхені. Адже тепер «зірки»

«Баварії» перебувають не в кращій формі. Команда грає повільно, одноманітно. Здавалося, додай кияни швидкості — й захист німецького чемпіона впаде, як картковий будиночок. В атаці лише Суттер та Шолль намагалися увімкнути граничні швидкості. А знамениті Жоржиньйо та Папен не були схожі на себе. І все таки їхній авторитет ліг важким тягарем на плечі динамівської молоді. Першим його скинув зі своїх плечей Шовковський, але сталося це після того, як він припустився помилки. «Баварію» могли «поховати» Косовський та Леоненко, але й вони зіграли у вирішальні моменти, як новачки. Шанс перемогти поки ще слабку «Баварію» було втрачено.

Та драматизувати ситуацію не варто. Ані шанувальникам футболу, ані футболістам. Після поразки «Спартака» від ПСЖ на своєму полі (1:2) кияни не втратили шансу посісти друге місце в групі. Гадаю, набивши гуль у матчах зі «Спартаком» та «Баварією», молоді динамівці набули досвіду міжнародних зустрічей.

Так, і вболівальники побачили, «Динамо» не слабкіше від суперників по групі. На боці киян молодість, швидкість. Підкріпити б це впевненістю і таланом, який зрадив нашу команду в Мюнхені.

Олександр БІЛИК.
Віталій СУДДЯ (фото).

Результати інших матчів Ліги чемпіонів: Галатасарай — Манчестер Юнайтед — 0:0, Гетеборг — Барселона — 2:1, Стяуа — Хайдук — 0:1, Бенфіка — Андерлехт — 3:1, Мілан — Казино — 3:0, АЕК — Аякс — 1:2.

***

Баскетбол. Кубок Корача. ЦСК Меркурій (Україна, Київ) — Шибеник (Хорватія) — 70:77.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 391035.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311186.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».